

دستورالعمل حق امتیاز انحصاری اختراعات دانشگاه علوم پزشکی مازندران

۱- مقدمه

دارایی های فکری به عنوان یکی از زیرساخت های اساسی توسعه فناوری در قرن حاضر به شمار می رود به نحوی که حمایت از این دارایی ها در خلق نوآوری های جدید و حمایت و تشویق نوآوران نقش عمده ای را برعهده دارد. از سوی دیگر، عدم آشنایی با قوانین مالکیت فکری در سطوح داخلی و بین المللی، زبان های مادی و معنوی زیادی را از جمله افشاء شدن فناوری در بازار هدف و امکان استفاده رقبا از دانش و خلاقیت های فکری نوآوران حقیقی را بدون پرداخت هیچ هزینه ای به همراه دارد. لذا همراستا با ارتقای حمایت از مالکیت فکری در جهان، جمهوری اسلامی ایران نیز عضو سازمان جهانی مالکیت فکری گردیده است (موضوع قانون الحاق ایران به معاهده تاسیس سازمان جهانی مالکیت فکری مصوب ۱۳۸۰)

۲- اهداف

- ۱- کمک به گسترش علم و جهت دهی اختراعات و نوآوریهای حوزه سلامت
- ۲- برقراری ساختار حمایتی برای فعالیتهای علمی و تحقیقاتی حوزه سلامت
- ۳- فراهم نمودن زیرساختها جهت بهره برداری انتفاعی محققین و موسسات علمی و پژوهشی از نتایج تحقیقات خود (تبدیل علم به ثروت)
- ۴- ترویج و تقویت فعالیتهای خلاقانه و حرکت به سمت اهداف آموزشی، تحقیقاتی و فناوری دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی در حوزه سلامت
- ۵- توسعه پژوهش های کاربردی در راستای گسترش ارتباط محققین دانشگاه با صنایع و دستگاههای اجرایی و کمک به توسعه اقتصاد دانش بنیان
- ۶- حمایت از تحقیقات و فعالیت های علمی که منجر به خلق مالکیت فکری گردد
- ۷- تعیین اصول و چارچوب کلی برای تقسیم منافع، تعهدات و سهم محقق و دانشگاه طی زمانی که مالکیت فکری منجر به حصول حق امتیاز می گردد.
- ۸- تقویت اتحاد و یکپارچگی و آزادی عمل در خلق ثروت از مالکیت فکری به منظور حمایت از تلاشها و فعالیتهای جامعه علمی

- ۹- تعیین یک چهارچوب مشخص در توسعه روابط اقتصادی دو جانبه و حمایت و ایجاد انگیزه در جهت توسعه نوآوریها و افزایش سوددهی فعالیتهای علمی
- ۱۰- مدیریت نوآوری و ایجاد ساختار سازماندهی شده برای حفظ و حمایت مالکیت فکری
- ۱۱- فراهم نمودن امکانات توسعه فرصت های شغلی برای جامعه علمی از مسیر حمایت از توسعه فعالیتهای نوآورانه
- ۱۲- فراهم نمودن زیرساخت جهت امکان سرمایه گذاری در بخش تحقیقات کاربردی
- ۱۳- تشویق و اطلاع رسانی به محققین برای استفاده از نظام مالکیت فکری و جلوگیری از هرگونه تبعیض در بهره برداری و قانونمند سازی آن
- ۱۴- شناسایی و معرفی ظرفیت های موجود در داخل و خارج کشور برای توسعه فناوری
- ۱۵- کمک به تبیین ساختار اجرایی، فرایندهای کاری و تعریف جایگاهی نظام مند، پویا و کارآمد برای دفاتر مالکیت فکری و نوآوری در حوزه سلامت.

۳- مفاهیم

در این خط مشی، کلیه تعاریف مالکیت فکری، اختراع، نوآوری (ابداع)، ثبت دارایی های فکری، مخترع، گواهینامه اختراع، مالک اختراع و حق امتیاز، مطابق قوانین واپیو، اسناد بالادستی و قوانین کشور تعریف و ارائه شده اند. همچنین در اینجا منظور از دانشگاه، دانشگاه علوم پزشکی مازندران می باشد.

۱- دارایی فکری: به دارایی های حاصل از خلاقیت های فکری انسان اطلاق می گردد که عمدتاً در دو زمینه کلی صنعتی (نظیر اختراعات، طرح های صنعتی، علائم و نام های تجاری) و علمی، ادبی و هنری (نظیر آثار مکتوب، نرم افزارهای رایانه ای، موسیقی، شعر، فیلم و مجسمه ساز) می باشند.

۲- واگذاری امتیاز بهره برداری از مالکیت فکری: قراردادی بین مالک دارایی فکری و متقاضی بهره برداری از آن مالکیت است که به موجب آن قرارداد، متقاضی در قبال پرداخت مبلغی به صورت درصدی از درآمد خالص حاصل از فروش محصول حق امتیاز و یا مبلغی ثابت، مجوز بهره برداری از مالکیت فکری را بدست می آورد.

۳- حق امتیاز: عبارت است از مجوز بهره برداری از ابداعات که درآمد حاصله از تجاری سازی آن، به طور منصفانه مابین موسسه و مبدع تسهیم می شود.

۴- حق امتیاز انحصاری: مجوز بهره برداری انحصاری بوده و شامل کلیه فعالیتهای پژوهشی که منجر به تولید محصول، پیشبرد یک روش و یا توسعه فرایندی تولیدی می گردد، می باشد. ثبت اختراع نخستین گام در فرآیند تحقیقات جدید و نوآور است. در صورت پیشبرد یک روش و یا توسعه فرایندی تولیدی که منجر به کسب حقوق مادی از قبیل پروانه یا مجوز تولید و یا انعقاد قرارداد

کسب درآمد حق امتیاز شود (حتی اگر منجر به ثبت ابداع یا اختراع نزد مراجع قانونی نشود) نیز حقوق مادی آن مشمول این دستورالعمل خواهد بود.

۵- مخترع: کسی است که اولین بار تجسم مادی محصول یا فرایندی را عینیت بخشیده و به ثبت رسانده است.

۶- پدیدآورنده: کسی است که اولین بار اثر غیرمادی نظیر اثر نوشتاری را بوجود آورده و اقدام به ثبت و انتشار آن می نماید.

۷- حق مادی: حقی است که دارای ارزش بوده و قابل انتقال می باشد و می تواند محدود به زمان یا مکان باشد مانند: حق امتیاز.

۸- حق معنوی: شامل حق انتساب اثر به خالق بوده و شامل حق اقتصادی یا حق تکثیر نمی شود و غیرقابل انتقال است و محدود به زمان و مکان نیست مانند: مالک اسمی اختراع که تنها شامل فرد یا افراد خالق اثر بصورت مشترک بوده و قابلیت سهم بندی ندارد.

۹- حامی: افرادی حقیقی یا حقوقی (اعم از دولتی یا غیر دولتی) هستند که در کنار دانشگاه و پدید آورنده در ایجاد مالکیت فکری (معمولاً از طریق حمایت مالی) سهیم می باشند.

۱۰- دانشگاه: در اینجا منظور دانشگاه یا موسسه تابعه وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی می باشد.

۴- چارچوب اجرایی واحد مالکیت فکری

۴-۱- واحدهای مالکیت فکری و نوآوری

واحد مالکیت فکری و نوآوری زیر مجموعه مدیریت توسعه فناوری و مستقر در معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه است. دانشگاه می تواند حسب نیاز خود، یا یکی از مدیران مرتبط با فناوری را مسئول این امر نماید یا با تایید هیات امنای مدیر مستقلی را برای این امر در نظر بگیرد.

الف: مدیران این واحدها باید آشنایی کامل با مبانی، اصول و روش های اجرایی مالکیت فکری داشته باشند و مورد تایید واحد مربوطه در وزارت بهداشت باشند.

ب: این واحدها باید حداقل یک کارشناس آموزش دیده در زمینه مالکیت فکری داشته باشند.

ج: کلیه امور مربوط به مالکیت فکری توسط واحد مالکیت فکری و نوآوری دانشگاه و بر اساس فرمت های ارائه شده توسط وزارت بهداشت انجام خواهد شد.

۴-۲- شرح وظایف واحد مالکیت فکری

۴-۲-۱- جمع آوری اطلاعات دارایی های فکری پدیدآمده در دانشگاه از طریق تعامل با واحدهای مختلف دانشگاه و ثبت و نگهداری مدارک مربوط به ثبت دارایی های فکری.

۲-۲-۴- مشاوره درباره نحوه حفاظت و ثبت دارایی فکری و همکاری در تنظیم ادعانه‌های ثبت اختراع برای افرادی که در این خصوص با دانشگاه در ارتباط هستند.

۳-۲-۴- تنظیم دستور کار و تشکیل منظم کمیته مالکیت فکری و نوآوری

۴-۲-۴- ابلاغ و اجرای مصوبات کمیته مالکیت فکری و نوآوری

۵-۲-۴- مشارکت در کمیته هماهنگی مالکیت فکری کلان منطقه با حضور مسئولین واحدهای مذکور با مدیریت دبیر کلان منطقه به منظور همکاری و تبادل تجربیات و توانمندسازی واحدهای مذکور در دانشگاه‌های عضو

۶-۲-۴- برنامه ریزی جهت آموزش مالکیت فکری برای جامعه هدف و داوران و برگزاری کارگاه‌های مورد نیاز

۷-۲-۴- داوری اختراعات توسط داوران آموزش دیده و مورد تایید وزارت بهداشت، در مواردی که دانشگاه به عنوان مرجع استعلام می باشد.

۸-۲-۴- نظارت بر کار داوران و گزارش تخلفات آنان به هیات‌های رسیدگی به تخلفات دانشگاه

۹-۲-۴- اخذ تعهد محرمانگی برای داوران، کارشناسان و مدیرانی که با ادعانه‌های اختراع دیگران سر و کار دارند (جهت افشای دارایی فکری توسط پدیدآورنده آن برای واحد مالکیت فکری)

۱۰-۲-۴- نظارت بر قراردادهای و موافقت نامه‌ها در جهت کسب پروانه و بهره برداری از دارایی فکری و ارجاع آن به شورای فناوری جهت تصویب نهایی

۱۱-۲-۴- هماهنگی در خصوص اطلاع رسانی و انتشار دستاوردهای اعم از مکتوب، شفاهی و یا الکترونیکی (با ذکر نام دانشگاه)، در صورت لزوم انتشار، در شرایطی که قابلیت ثبت داشته لیکن مراحل ثبت اختراع آن تکمیل نشده است.

۱۲-۲-۴- پرداخت سهم دانشگاه و نیز تقبل تمام یا قسمتی از سهم پدیدآورنده دارایی فکری از هزینه ثبت آن با مجوز کمیته مالکیت فکری و هیات امنا

۱۳-۲-۴- ارتباط و همکاری با نهادها و سازمان‌های داخلی و خارجی در راستای انجام وظایف محوله

۱۴-۲-۴- اقدام به ثبت دارایی فکری در مواردیکه پدیدآورنده تمایلی به این کار نداشته باشد و یا در بازه مهلت شش ماهه از افشای دارایی فکری، در شرایطی که منافع دانشگاه، ثبت آن را ایجاب نماید.

۱۵-۲-۴- گزارش متخلفین از مقررات مالکیت فکری و اعلام ضرر و زیان دانشگاه به اداره حقوقی جهت تادیه خسارت، نظیر پنهان کردن قرارداد با محل دیگری که مانع واگذاری کلیه حقوق به دانشگاه شود، و یا افشای عمومی دارایی فکری بدون هماهنگی با واحد مالکیت فکری و به صورتی که باعث زیان دانشگاه شود. بدیهی است کسانی که در حفظ حقوق دانشگاه کوتاهی می نمایند از حمایت‌های مادی و معنوی از دارایی فکری محروم می گردند.

۳-۴- کمیته مالکیت فکری

سیاستگذاری، برنامه ریزی، تدوین محتوا و تصمیم گیری در مورد مالکیت فکری در دانشگاه توسط کمیته مالکیت فکری و نوآوری دانشگاه انجام می شود. اعضای کمیته با پیشنهاد معاون تحقیقات و فناوری و حکم رئیس دانشگاه برای مدت ۲ سال انتخاب می گردند و این مدت قابل تمدید خواهد بود. اعضای پیشنهادی کمیته عبارتند از:

- ۱- رئیس دانشگاه: رئیس کمیته
- ۲- معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه: جانشین رئیس کمیته
- ۳- مدیر توسعه فناوری دانشگاه
- ۴- مسئول دفتر حقوقی دانشگاه یا یک نفر حقوقدان آشنا با مالکیت فکری
- ۵- سه نفر اعضای حقیقی خبره در زمینه مالکیت فکری (که حداقل یک نفر از هیأت علمی همان دانشگاه می باشد. دانشگاه می تواند از سایر ارگان ها نظیر اتاق بازرگانی استفاده نماید)
- ۶- مسئول ارتباط با صنعت یا مسئول تجاری سازی
- ۷- نماینده معاونت غذا و دارو
- ۸- نماینده کمیته یا شورای بسته های تحول دانشگاه نسل سوم
- ۹- مدیر یکی از مراکز رشد یا پارک علم و فناوری دانشگاه
- ۱۰- مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه
- ۱۱- نماینده معاونت توسعه و مدیریت منابع
- ۱۲- مسئول واحد مالکیت فکری و نوآوری دانشگاه: دبیر کمیته

توضیحات:

- الف: حضور رییس دانشگاه یا معاون تحقیقات و فناوری بعنوان رئیس جلسه الزامی است.
- ب: در صورتی که عناوین فوق عیناً وجود ندارند مسئول واحد معادل آن معرفی خواهد شد.
- ج: جلسه کمیته با حضور اکثریت اعضا رسمیت یافته و دستورکار کمیته با رای اکثریت حاضر در جلسه (نصف به علاوه یک)، مصوب می گردد.

۴-۴- شرح وظایف کمیته مالکیت فکری و نوآوری

- ۴-۴-۱- تعیین سیاست مالکیت فکری دانشگاه منطبق با اسناد بالادستی یا مصوبات هیات امناء و با لحاظ نمودن اصول اخلاق پژوهش؛

۴-۴-۲- تعیین سهم دانشگاه و هر یک از ذی نفعان، در گواهی های ثبت اختراع یا منافع حاصل از دارایی های فکری با در نظر گرفتن معیارهایی مانند میزان اتکای دارایی فکری حاصله بر امکانات و منابع دانشگاه و یا فکر پدیدآورنده آن و با توجه به شرایط اقتصادی، و با رعایت قوانین و مقررات کشور و بر اساس خط مشی مالکیت فکری و نوآوری دانشگاه.

۴-۴-۳- بررسی و تعیین تکلیف موارد اختلاف بین شرکا و سایر ذینفعان در خصوص تقسیم سهم هریک از پدیدآورندگان دارایی فکری در مواردی که دانشجو یا همکاران طرح پژوهشی، صورتجلسه تقسیم سهم افراد را که توسط استاد یا مجری طرح تنظیم شده، نپذیرند.

۴-۴-۴- بررسی مدارک ادعای پدیدآورنده دارایی فکری مبنی بر عدم استفاده موثر از منابع و امکانات دانشگاه در ایجاد دارایی فکری، جهت اعلام مکتوب توسط دانشگاه به مدعی.

۴-۴-۵- مجوز استفاده از نام و آرم دانشگاه و تعیین شرایط آن جهت انعقاد در طی قرارداد جداگانه.

۴-۴-۶- دستور منع افشای عمومی دارایی فکری در مواردیکه بنا به تشخیص واحد مالکیت فکری، این کمیته، افشای دارایی فکری را مانع ثبت آن و باعث زیان دانشگاه بداند.

۴-۴-۷- تعیین امتیازات مربوط به مقاله ای که فراغت از تحصیل دانشجو و یا ارتقاء محقق، منوط به انتشار آن بوده لیکن توسط کمیته مالکیت فکری و نوآوری به دلیل محدودیت های ناشی از منع افشاء اختراع، منع شده باشد.

۴-۴-۸- تصمیم گیری در خصوص نحوه تقسیم منافع در قرارداد پژوهشی در صورتی که در قرارداد مشخص نشده باشد.

۴-۴-۹- تایید نسبت سهم دانشگاه در دارایی فکری، در صورتی که سرمایه گذار، شخص حقیقی یا حقوقی غیر از دانشگاه اصلی محل تحقیق باشد یا در انجام آن مراکز مختلف سهیم باشند.

۴-۴-۱۰- تعیین نسبت سهم هر دانشگاه در صورتی که در ایجاد دارایی فکری چند دانشگاه سهیم باشند توسط کمیته مالکیت فکری و نوآوری دانشگاهی که تصویب کننده طرح بوده است (با رعایت حقوق شخص حقیقی)،

۴-۴-۱۱- تصمیم گیری در مورد سهم دانشگاه در سایر موارد مالکیت فکری (مانند آثار مکتوب هنری، نرم افزارها، نشان تجاری و...)، با توجه به نقش دانشگاه و پدید آورنده در ایجاد دارایی فکری و در نظر گرفتن قوانین مربوطه.

۴-۴-۱۲- بررسی و تعیین دارو تخصصی برای موارد داوری که توسط دفتر ثبت اختراع قوه قضائیه و سایر مراجع به دانشگاه ارجاع شده است.

۴-۴-۱۳- تصمیم گیری در خصوص سایر موارد مرتبط با مالکیت فکری که در مقررات فعلی پیش بینی نشده است.

۴-۴-۱۴- تصمیم گیری در خصوص گزارش های احتمالی تخلف از مقررات مالکیت فکری از سوی اعضای هیئت علمی، دانشجویان و ... و اعلام به مراجع رسیدگی ذی صلاح در صورت نیاز؛

۵- مقررات حمایت از مالکیت دارایی فکری

۵-۱- روند و فرایند فعالیت های واحد مالکیت فکری دانشگاه

تمام کسانی که فعالیت آنها در دانشگاه می تواند به ایجاد دارایی فکری گردد اعم از هیات علمی، دانشجو، پژوهشگر، فناور... تعهد مبنی بر رعایت مقررات مالکیت فکری و حقوق دانشگاه و تعهداتی شامل موارد ذیل اخذ گردد:

الف: چنانچه طی فعالیت فرد، دارایی فکری با قابلیت ثبت پدید آید و یا منافی از ثبت دارایی فکری، انتشار آن و یا سایر روش ها، متوجه محقق یا پدیدآورنده دارایی فکری شود، دانشگاه را مطلع نماید.

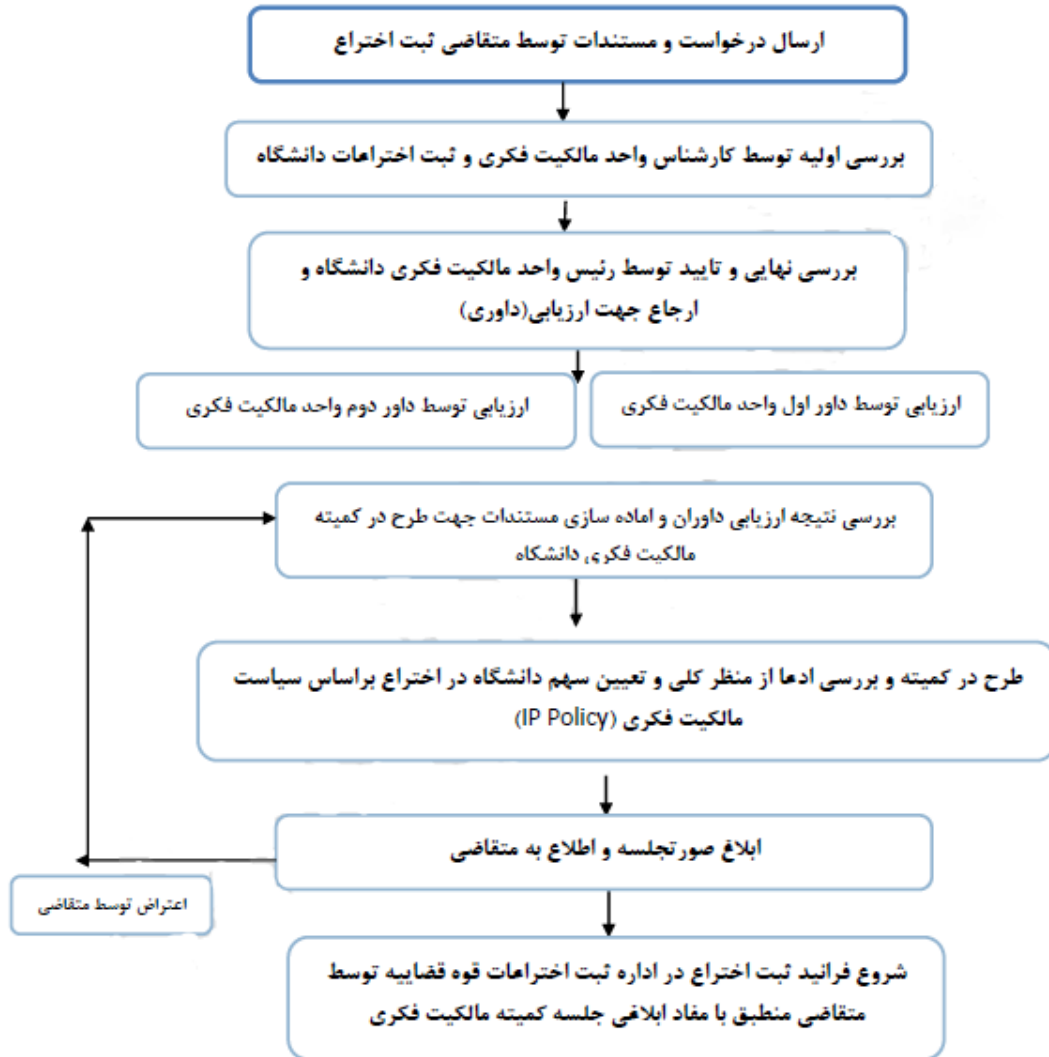
ب: نسبت به افشای دارایی فکری برای واحد مالکیت فکری اقدام نموده و با هماهنگی این واحد، نسبت به ثبت آن اقدام نماید. همچنین بعد از ثبت دارایی فکری، اطلاعات مربوط به ثبت آن را به منظور نگهداری، برای دانشگاه ارسال نماید. (هرگونه اطلاع رسانی و انتشار دستاوردها اعم از مکتوب، شفاهی و یا الکترونیکی، پس از درخواست ثبت دارایی فکری توسط پدیدآورندگان دارایی فکری که قابلیت ثبت دارد، باید پس از طی مراحل ثبت اختراع صورت پذیرد مگر با مجوز دانشگاه.)

ج: طی یک سال پس از ثبت اختراع، برای تجاری سازی دارایی فکری اقدام نماید و در صورت عدم اقدام، دانشگاه با رعایت حقوق مادی پدیدآورنده، می تواند رأساً نسبت به تجاری سازی یا فروش یا واگذاری آن اقدام نماید.

د: چنانچه فرد مشمول این خط مشی باشد و طرف قرارداد با محل دیگری نیز باشد (که مانع واگذاری کلیه حقوق به دانشگاه شود)، وظیفه دارد که قبل از امضاء هر نوع تعهد یا قرارداد، موضوع را به اطلاع معاونت تحقیقات و فن آوری و واحد مالکیت فکری و نوآوری برساند تا با توافق دانشگاه و موسسه ذیربط، حقوق طرفین لحاظ گردد.

۵-۲- فرایند تخصیص مالکیت حاصل از دارایی فکری

فرایند اجرایی تخصیص مالکیت حاصل از دارایی فکری قابل ثبت (پیش از ثبت)، به صورت زیر می باشد.

۵-۳- تعیین درصد سهم در گواهی ثبت اختراع

تعیین درصد سهم در گواهی ثبت اختراع در اختیار کمیته مالکیت فکری دانشگاه می باشد که به صورت زیر است:

سرمایه گذار	دانشگاه (در کلیه موارد دانشگاه حداقل ۵ درصد باید سهم داشته باشد)	مخترع/مخترعان
دانشگاه تمام هزینه طرح را تقبل نماید	۵ تا ۲۵٪	از ۷۵٪
دانشگاه وام یا تسهیلات را در اختیار مخترع قرار داده باشد	۵ تا ۱۵٪	از ۸۵٪
اختراع ناشی از قرارداد ارتباط با صنعت یا سایر روشهای تامین مالی باشد	۵ تا ۱۰٪	از ۹۰٪

در صورتیکه سرمایه گذار غیر از دانشگاه اصلی محل تحقیق باشد یا در انجام آن چند دانشگاه یا مراکز مختلف سهیم باشند نسبت سهم دانشگاه در جدول فوق بر اساس تایید کمیته مالکیت فکری دانشگاه تقسیم و تعیین خواهد شد (در خصوص ثبت مالکیت فکری بین المللی، در صورت رفع تحریم های ظالمانه، نسبت به ثبت حقوق بین المللی دانشگاه اقدام شود).

۴-۵- تعیین درصد سهم در منافع حاصل از تجاری سازی

چنانچه مخترعان برای تجاری سازی اقدام نمایند، سهم دانشگاه با نظر شورای فناوری از ۵ تا ۲۰ درصد خواهد بود. لیکن درصد سهم هریک از مخترعان نیز بر اساس توافق آنان تعیین می شود، در صورت عدم وجود توافق، درصد سهم به نسبتی که در گواهی ثبت اختراع قید شده است تقسیم می شود. چنانچه دانشگاه برای تجاری سازی اقدام نماید، سهم دانشگاه با نظر شورای فناوری به حداقل ۵۰٪ افزایش خواهد یافت. سهم باقیمانده به نسبت تعیین شده در گواهی ثبت اختراع بین مالکین تقسیم خواهد شد. چنانچه مخترعین، مورد ثبت اختراع را در قالب هسته های فناور و شرکت های مرکز رشد به مرحله تجاری برسانند مطابق با آیین نامه ایلاغی از سوی وزرات بهداشت در حوزه فناوری سلامت، درصد حق امتیاز Royalty با توجه به جدول ذیل می باشد:

سهم دانشگاه از فروش ناخالص محصول موضوع قرارداد
فروش تا یک میلیارد ریال معادل دو درصد
میلیارد ریال معادل یک و نیم درصد فروش ۱ میلیارد ریال تا ۲
فروش ۲ میلیارد ریال تا ۳ میلیارد ریال معادل یک درصد

تبصره ۱: تصمیم گیری در مورد تعیین دقیق سهم مربوط به هر یک از ذی نفعان، با توجه به معیارهایی مانند میزان اتکای اختراعات و نوآوریهای حاصله بر امکانات و منابع دانشگاه و یا فکر مخترع و همچنین توجه به شرایط اقتصادی، بر عهده کمیته مالکیت فکری می باشد.

تبصره ۲: چنانچه مخترع به واحد دیگری منتقل گردد و یا همکاری وی با دانشگاه خاتمه یابد، سهم متعلق به وی همچنان پرداخت می گردد، مگر اینکه به نحو دیگری در قرارداد همکاری مشخص شده باشد.

تبصره ۳: برای تشویق دانشجویان دانشگاه مخترع دارایی فکری که از مزایای تحصیل رایگان استفاده نمی کنند با توجه به شهریه پرداختی، با نظر کمیته مالکیت فکری می تواند سهم بیشتری از درآمدهای حاصله منظور گردد.

تبصره ۴: در خصوص میزان حق امتیاز واحدها و شرکت های فناور مرکز رشد، میزان حق امتیاز در طی مدت استقرار در مرکز رشد یا حداقل به مدت ۵ سال در صورتی که قبل از موعد خاتمه قرارداد از مرکز رشد خارج شود، قابل دریافت است.

۵-۵- داوری اختراعات

الف - داوری بر حسب فرمت ارائه شده از طرف اداره ثبت اختراع انجام خواهد شد.

ب - لازم است یک قرارداد محرمانه عدم افشا میان دانشگاه و داوران دارای صلاحیت منعقد شود.

پ - هزینه داوری: جهت داوری و بررسی ثبت اختراعات در دانشگاه علوم پزشکی مازنداران در صورتی که مخترعین از اعضا هیات علمی، کارمندان و دانشجویان دانشگاه باشند هیچ گونه هزینه داوری دریافت نمی شود در صورتی که مخترعین از خارج از دانشگاه باشند مبلغ **۵ میلیون ریال** به عنوان هزینه بررسی و داوری ثبت اختراع دریافت می شود

ت - جهت داوری هر ثبت اختراع، مستندات ثبت اختراع برای سه داور ارسال می شود که مبلغ **دویست و پنجاه میلیون ریال** بابت حق زحمه داوری ثبت اختراع از طرف معاونت تحقیقات و فناوری به هر داور پرداخت می شود

ث - داورانی که مرتکب تخلف در زمینه داوری گردند طبق سایر تخلفات کارمندان یا اعضای هیات علمی رسیدگی خواهد شد.

تبصره ۵: براساس نرخ تورم هر سال به مبلغ فوق افزوده می شود.

۵-۶- حل و فصل اختلافات

الف: در متن قراردادهای داخلی، قوانین ملی و نیز دادگاه های ایران و در قراردادهای خارجی، دادگاه های مورد توافق طرفین، به عنوان قوانین و مراجع رسیدگی به اختلافات مشخص می گردند.

ب: واحد مالکیت فکری و نوآوری، ساز و کار حل و فصل اختلافاتی که ممکن است بین دانشگاه، پدیدآورنده دارای فکری و یا حامی پیش آید را فراهم می سازد.

ج: در صورت بروز اختلاف نظر بین محقق و دانشگاه، مسأله بایستی به کمیته داوری تصمیم گیری شامل: نماینده محقق، نماینده از طرف دانشگاه و یک نفر داور مرضی الطرفین (به معرفی معاون تحقیقات و فناوری) ارجاع داده شود در صورتی که کمیته حداکثر طی یکسال به تصمیم قطعی نرسد، محقق می تواند مراتب را از مراجع قانونی پیگیری نماید.

این دستورالعمل در ۵ ماده و ۵ تبصره، در تاریخ ۱۳۹۸/۳/۵ به تصویب هیئت محترم رئیسه دانشگاه رسید و از تاریخ تصویب تا یک دوره سه ساله شامل تمامی موارد مورد اشاره (به غیر از قراردادهای از پیش تعیین شده تا مدت قرارداد) می گردد.

پیوست ها

فهرست اسناد مورد بررسی در خصوص مالکیت فکری:

- سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴
- سیاست های کلی علم و فناوری ابلاغی مقام معظم رهبری
- نقشه جامع علمی کشور (مصوب ۶۷۹ جلسه تاریخ ۱۳۸۹/۱۰/۱۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی)
- نقشه جامع سلامت (مصوب ۱۳۹۰/۲/۱۳)
- قانون تشکیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (مصوب ۱۳۶۴)
- قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (مصوب ۱۳۶۷)

پیوست ۱

عنوان سند : سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴

جامعه ی ایرانی در افق این چشم انداز چنین ویژگی هایی خواهد داشت:
برخوردار از دانش پیشرفته، توانا در تولید علم و فناوری، متکی بر سهم برتر منابع انسانی و سرمایه ی اجتماعی در تولید ملی.

پیوست ۲

عنوان سند : سیاست های کلی علم و فناوری ابلاغی مقام معظم رهبری

در اجرای بند یک اصل ۱۱۰ قانون اساسی سیاست های کلی «علم و فناوری»

- ۱- ۵-دستیابی به علوم و فناوری های پیشرفته با سیاستگذاری و برنامه ریزی ویژه.
- ۲- ۱-مدیریت دانش و پژوهش و انسجام بخشی در سیاستگذاری، برنامه ریزی و نظارت راهبردی در حوزه علم و فناوری و ارتقاء مستمر شاخص ها و روزآمدسازی نقشه جامع علمی کشور با توجه به تحولات علمی و فنی در منطقه و جهان.
- ۲- ۳-ساماندهی و تقویت نظام های نظارت، ارزیابی، اعتبارسنجی و رتبه بندی در حوزه های علم و فناوری.
- ۲- ۴-ساماندهی نظام ملی آمار و اطلاعات علمی، پژوهشی و فناوری جامع و کارآمد.
- ۵- ۱-افزایش سهم علم و فناوری در اقتصاد و درآمد ملی، ازدیاد توان ملی و ارتقاء کارآمدی.
- ۵- ۲-حمایت مادی و معنوی از فرآیند تبدیل ایده به محصول و افزایش سهم تولید محصولات و خدمات مبتنی بر دانش پیشرفته و فناوری داخلی در تولید ناخالص داخلی با هدف دستیابی به سهم ۵۱ درصد
- ۵- ۶-حمایت از مالکیت فکری و معنوی و تکمیل زیرساخت ها و قوانین و مقررات مربوط.

۶-۲- اهتمام بر انتقال فناوری و کسب دانش طراحی و ساخت برای تولید محصولات در داخل کشور با استفاده از ظرفیت بازار ملی در مصرف کالاهای وارداتی.

پیوست ۳

نقشه جامع علمی کشور (مصوب ۶۷۹ جلسه تاریخ ۱۳۸۹/۱۰/۱۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

راهبردها و اقدامات ملی متناسب با راهبردهای کلان توسعه علم و فناوری در کشور:

راهبرد کلان: ۱

اصلاح ساختارها و نهادهای علم و فناوری و انسجام بخشیدن به آنها و هماهنگسازی نظام تعلیم و تربیت، در مراحل سیاستگذاری و برنامه‌ریزی کلان

راهبردهای ملی:

۴- ساماندهی نظام مالکیت فکری در حوزه های علم و فناوری؛

اقدامات ملی:

۵- ثبت و اعتبارسنجی مالکیت فکری در حوزه علم و فناوری در قوه مجریه؛

۷- ایجاد نظام ثبت اختراع امتحانی (اثباتی) در حوزه های اولویت دار؛

۸- اصلاح و ترمیم و تکمیل نظام پشتیبان ثبت اختراع و اکتشاف از جمله دفاتر خصوصی تنظیم و پیگیری حقوقی ثبت اختراع و اکتشاف، دفاتر خصوصی تحلیل اختراع و اکتشاف؛ و مراکز اطلاع رسانی فناوری

۹- تقویت و ساماندهی قوانین و مقررات مالکیت فکری در عرصه مقالات علمی و کتب علمی و پایان نامه ها و ثبت اختراعات و

نرم افزارهای فنی و تخصصی

راهبرد کلان ۴

نهادینه کردن مدیریت دانش و ابتنای مدیریت جامعه بر اخلاق و دانش براساس الگوهای ایرانی - اسلامی در

نهادهای علمی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و دفاعی - امنیتی

راهبردهای ملی:

۱- پیاده سازی فرایند مدیریت دانش و اطلاعات در نهادها و دستگاه های مختلف؛

اقدامات ملی:

۲- تقویت و انسجام بخشی به نظام اطلاعات علمی و فناوری کشور با مأموریت استانداردسازی و اصلاح فرآیندهای تولید، ثبت، داوری و سنجش و ایجاد بانک های اطلاعاتی یکپارچه برای رساله ها، پایان نامه ها، طرح های پژوهشی و فناوری، مقالات، مجلات و کتب علمی و اختراعات و اکتشافات پژوهشگران؛

راهبرد کلان ۹

تعامل فعال و اثرگذار در حوزه علم و فناوری با کشورهای دیگر به ویژه کشورهای منطقه و جهان اسلام
راهبردهای ملی:

۵- برنامه ریزی به منظور کسب رتبه اول علم و فناوری در منطقه و جهان اسلام.

اقدامات ملی:

۲۵- حمایت از ارائه مقالات معتبر علمی در عرصه بین المللی و ثبت اختراعات و اکتشافات

پیوست ۴

عنوان سند: نقشه جامع سلامت (مصوب ۹۰/۲/۱۳)

اهداف راهبردی:

۱- کسب مقام اول در علم، فناوری و نوآوری حوزه سلامت در منطقه

جهت گیری کلی:

۱- اولویت دادن به علم و فناوری پاسخگو به نیازهای سلامت

۳- تکمیل چرخه نوآوری سلامت

وضعیت مطلوب شاخص ها:

ثبت سالانه ۲۸۰ پتنت در حوزه سلامت

دستیابی به سهم ۲ درصد بازار جهانی محصولات و خدمات در حوزه سلامت

دستیابی به سهم ۳۵ درصد از بازار داخل محصولات حوزه سلامت

راهبردها:

الف- توسعه سیاستگذاری، مدیریت و قوانین :

۱-پایش توسعه فناوری در کشورهای منطقه و کشورهای توسعه یافته فناوری برای مشخص کردن زمینه های توسعه دانش و اکتساب و فناوری

۵-انتقال فناوری های مورد نیاز نظام سلامت کشور توسط بدنه علمی دانشگاهها و پژوهشگاهها به عنوان واسطه انتقال

اقدامات:

۲-تدوین و اجرای برنامه بلند مدت توسعه علم، فناوری و نوآوری سلامت در چارچوب نقشه علمی کشور، همراه با طرح آمایش علم و فناوری سلامت به منظور تعیین موقعیت خوشه ها و جغرافیای پارک های علم و فناوری، طراحی راهکارهای اجرایی حمایت و پشتیبانی از برنامه و شیوه پیشرفت آن

نهادهای:

دفتر حفاظت از مالکیت معنوی در سلامت

ب -بهبود تخصیص منابع مالی، تسهیل و افزایش سرمایه گذاری :

۹-حمایت مالی از ثبت پتنت

اقدامات:

۷- تشکیل مرکز خدمات مشاوره ای به پژوهشگران

ج- تسهیل کارآفرینی :

۵-حمایت از شکل گیری شرکت های زایشی از طریق انتقال مالکیت فکری، دانش فنی، استفاده از امکانات، تجهیزات، نیروی انسانی و از طریق اشتراک دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی با آنها(بر اساس قراردادهای تعریف شده متضمن سود طرفین)

اقدامات:

۷- ایجاد ۴۰ مرکز توسعه خدمات فناوری در حوزه های اولویت دار

۸- ایجاد ۵۰ شرکت پتنت خوانی

نهادهای:

مراکز انتقال فناوری

مراکز همکاری های بین المللی تحقیقات برای سلامت

دفاتر همکاری های دانشگاه صنعت

شاخص ها:

الف- بهبود تخصیص منابع مالی، تسهیل و افزایش سرمایه گذاری

۸- نسبت مقدار اعتبارات تخصیص یافته جهت کمک به ثبت پتنت خارجی در سال به تعداد پتنت ها در آن سال

ب- هنجارها و فرهنگ سازی :

۱- تعداد ثبت اختراعات و اکتشافات به ازای جمعیت به تفکیک استان

شاخص ترکیبی نوآوری در نظام سلامت:

شاخصی است که به بررسی همه لایه های نظام ملی نوآوری می پردازد. این شاخص، نوآوری را در ۵ بعد پیشران های نوآوری، تولید دانش، انتشار دانش، کاربرد و مالکیت فکری مورد بررسی قرار می دهد. از آنجا که نشانگرهای این ۵ حیطة در بین شاخص های ما وجود دارند، می توان شاخص نوآوری در نظام سلامت را نیز محاسبه و ضمن مقایسه با سایر کشورها از آن در جهت بررسی روند نوآوری نیز استفاده نمود.

پیوست ۵

عنوان سند : قانون تشکیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی(مصوب ۱۳۶۴)

ماده ۵- معاونت پژوهشی این وزارت موظف است در اجرای بند (۴) اصل سوم قانون اساسی به منظور تقویت روح بررسی، تتبع و ابتکار در زمینه های علمی و فنی پزشکی و انجام تحقیقات بنیادی و کاربردی در جمیع رشته های پزشکی و بالا بردن سطح علم پزشکی و نظارت بر پژوهش های علمی و هماهنگ ساختن واحدهای تحقیقاتی پزشکی، مؤسسات و واحدهای پژوهشی پزشکی موجود را توسعه داده و تقویت نماید. تبصره - بودجه تحقیقاتی این مؤسسات به صورت کمک در بودجه این وزارت منظور و در اختیار آن ها قرار خواهد گرفت.

پیوست ۶

عنوان سند : قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی(مصوب ۱۳۶۷)

ماده ۱- وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی عبارتند از :

۱- تدوین و ارائه سیاستها، خط مشی ها و نیز برنامه ریزی برای فعالیت های مربوط به تربیت نیروی انسانی گروه پزشکی، پژوهش، خدمات بهداشتی درمانی، دارویی، بهزیستی و تامین اجتماعی.